

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; a pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30'—, — Naročnina se pošilja upravništvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravništvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje plačati petil vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 80 v. Pri večkratnem oglaševanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znamko. — Telefon številka 118.

Mesta naj plačajo račun?

Te dni so imeli klerikalci jako burno zborovanje. Povabili so v Ljubljano svoje zaupnike in zastopnike mest, da se z njimi posvetujejo glede volitev v mestih. Prišlo je nekaj kupljenih in plačanih podreptikov, ki pa so morali na lastna ušesa slišati, za kaj hočejo klerikalci dobiti mesta v svoje roke.

Predsednik je otvoril sešatek in je rekel:

Naš dični deželni glavar dr. Šusteršič je povedal nam na shodu zaupnikov, da morajo mesta dobiti v svoje roke. Rekel je, da morajo pasti te zadnje trdnjave liberalizma. Gospod glavar takrat ni natančno utemeljil, zakaj je to tako nujno potrebno: zato vam jaz tu poljasnim, kajti mi smo med seboj in si lahko pove- mo resnico iz oči v oči.

Kar se tiče gospodarskih raz- mer, smo tako na jasnem in ni treba o tem zgubljati besedi. Kmet je re- vež, ki mu je težko pomagati. Obla- godarjen je z dolgov in davki tako, da ga ni mogoče še bolj obložiti. Na- ša stranka tudi kmeta ne bo — vsaj na videz — obložila, da ga tako reši zase. Ako je namreč kmet naš — pri- staš, se ga oguli tako ali tako, javno pa le ni treba potem o tem govoriti. Koliko bo kmet dobil za svoje zaupa- nje davka na ramo — to se bo kmalu pokazalo. Naše geslo je: Šonali ga bomo, kakor zajca — saj nam itak ne odide.

Druga pa je z mesti.

Deželni glavar je rekel, da mo- ramo vzeti mesta — kajti mesta naj za zdaj plačajo račun. Meščani niso naši pristaši in če enkrat z nasiljem kje zmagamo, se takoj vidi, da me- sta kljub vsem volilnim redom ne bodo ostala v naših rokah. Nam tudi za to ne gre — gre nam za to, da jih dobimo vsaj sedaj, ko smo v naj- večji stiski. Mesta naj padejo v naše roke, plačajo naj naš račun, in potem naj gredo prokleti škrici liberalni- kamor hočejo. Ako si mesta izvolijo svoje zastopnike, se bo težko izvršil naš načrt — ako pa izvolijo naše kandidate, ne bo nobenega protesta in izsesali jih bomo do zadnjega. Tako si rešimo oblast v deželi, me- sta pa bodo dolgo hiral predno si bodo opomogla...

Tako je govoril predsednik. Med zaupniki ni bilo nobenega nav- dušenja, nazadnje je vstal eden iz njih in je začel brati hude levite. Drugi so bili tega mnenja, da se je treba podvreči disciplini. Par zastop- nikov pa se je krepko uprlo proti temu, češ da ne marata izdati svojih someščanov.

Predsednik je na to rekel, da je disciplina nad vse in naj oni, ki jim

ni po volji zapuste zborovanje. Ve- čina mož je odšla. Klerikalci po mestih so zaradi tega zelo poparjeni.

Slovenska zemlja.

DOLINA PRI TRSTU.

V gorenjem delu Istre v nepo- sredni bližini Trsta sta dve dolini prva se imenuje »Breg« in druga je Osapska dolina. Obe sta obdani s krasnimi proti soncu ležečimi griči, ki so vsi obsajeni s trtami, na katerih raste imenitno vino kristalno čisto rumena »Brezanka« o kateri je že naš nepozabni Valentin Vodnik pel »Živela mat' »Brezanka«, da nam nikol' ne zmanjka«. V vseh vaseh »Brega« je na prodaj še več sto hektolitrov izvrstne Brezanke, ki je letos v resnici dobra in prodaja se po skromnih cenah. Gostilničarji in sploh drugi kupci, ki potrebujejo do- brih vin, naj se potrudijo sem. Po- trebna poljasnila dajeta drage volje Fran Jerab, nadučitelj v Dolini in okrajna kmetijska zadruga v Dolini.

IZ GORNJE SAVINJSKE DOLINE.

Malo novic slišite o nas g. ured- nik, tudi danes vam ne pišem nič novega, saj se ponavlja leto za le- tom, kar vam moram poročati. Bliza se novo leto, in od povsod se ogla- šajo ljubeznivi gospodje, ki iščejo kot potniki ali zastopniki nemških podjetij slovenskega zasluga. Pred dobrimi štirinajstimi dnevi pa smo imeli zopet čast, da nas je obiskala z avtomobilom družba celjskih na- rodnjakov v spremstvu nekega go- spoda iz Ljubljane ter je od gostilne do gostilne vsiljevala nemško piv- ter zabavljala čez domače pivovar- niško podjetje. Čudimo se, da še vedno smatrate v slovenskem Celju za narodno dolžnost, da hojite k nam izpodrivati Delniško pivovarno. Ali je na tem temeljn rastla in se dviga slovenska obrt in trgovina v Celju. Kako naj nazivamo početje takih narodnjakov, ki za Judežve groše grajajo in pobijajo vse, kar je domačega in zraven hinavsko vzdi- ljejo, zakaj se domače podjetja bolj ne razvijajo. Ali je morda naši dolini in narodnemu trgu Mozirju v čast in korist, da imajo že 2 nemški pivovarni v Mozirju svoje oddelke zalog in da skušata dva tudi taka narodnjaka iz Vranskega upeljati v Mozirju še tretjo nemško pivovarno. Tako služimo Slovenci velike- mu nemškemu cilju, smo izvrševate- lji Súdmanovih stremiljenj in na tej podlagi si zidamo našo gospodarsko samostojnost. Savinjecan.

IZ BEGUNJ NA GORENJSKEM.

Tukaj smo imeli volitve, kakor povsod na Kranjskem. V splošni ku- rijiji smo častno zmagali, a zdaj smo pa padli za celih 44 glasov. Gotovo se čudite tej nenadni izpremembi.

Vzroka ni treba iskati, kajti naš žup- nik je že tako agitiral, da se zadnji šolar zgraža nad njim. Pri volitvah v splošno kurijo se do zadnjega dne ni zmenil za volitve, zadnji dan pred volitvami je pa kar znorel, tako je divjal s svojim kljusetom na okrog po vaseh ter ljudi sleparil s tem, da mu je Piber obljubil, da bo prišel Begunjsko gmajno olepševat, in čis- tit. Vraga, Pibru je mar begunjska gmajna! Saj je imel dosti prilike v teku 6 let, pa je čisto pozabil na na- še gmajne. Kaj ne, pri volitvah nas poznate, potem pa šest let nič. Mi smo prepričani, da je Piber obljubil novo podporo za njegove forelce tam v Soči, ker mu je zmirom snša, a ri- bice rabijo mokroto. Saj mu je Piber pred kratkim izposloval podporo in jo je tudi 1500 kron dobil. No za žup- nikove ribe se lahko v vodo vrže 1500 K, če tudi v primorsko Sočo, a naša gmajna je na Kranjskem, za to ji ni treba ničesar.

Volilci se za župnikove obljube niso dosti zmenili, le kakih 10 volil- cev se je vsedlo na ta farški lim. Zdaj je za kmetisko skupino skušal drugače. V nedeljo 7. t. m. je pred pridigo poljasnjeval, da so volitve ter da bo vsak kaznovan, kdor se jih ne udeleži. V svoji klerikalni na- dutosti začne razlagati po svoje: pravil je, da niso volitve špas ali šala, da moramo tako voliti, da bo poslanec delal le za volilce, ne pa za svoj trebuh (vemo, kam je meril.) Nato je sledila pridiga, kjer je list o Janezu Krstniku tako obračal, da je lepo z njim za volitve agitiral. Med razno šaro je tudi tako dejal: Tudi dandanes so ljudje, ki so v cerkvi kristjani, doma kristjani — a pri vo- litvah pa niso! Gospod župnik! Mi poznamo take katoliške duhovnike, ki s svojim življenjem kažejo, da lahko zadnja terežijka ve, da mu je cerkev le molzna krava, a vse dru- go nič.

O župnik, ali je to v povzdigo verskega življenja, če razni duhov- niki se pečajo z ženskami, kakor na primer dr. Krek? Ali je to kršča- nsko, da duhovnik ob polnočni uri beži od kozolca ni popusti svojo spre- mlevalko? Pa nazaj k stvari; župnik je po naši želji takoj na agitacijo ter po hišah ljudi pregovarjal, da naj

Res ubogi so pristaši, ki jih lahko vsak zastraši, da glasove so dobili, so jih strašili — s strašili.

Kogar pamet ni pustila, ta se ne boji strašila, ker pozna ljudi te baže: kdor ga kaže — ta se laže.

Pogačnika volijo. Kar ni dosegel sam, so mu pomagale ženske, ki so potem obirale svoje tako, da je bil v marsikaki hiši potem polom. O župnik, ali je to slobodna volitev? Še na Ogrskem pod Tiszo ni tako. Od naše strani se v začetku ni stori- lo nič, to ne zaradi izjave župnika, ki je rekel lansko leto, da se v vo- litve ne bo več vtikal, da praga žup- nišča ne bo več prestopil za agita- cijo pri volitvah. Tako je župnik ob- ljuboval nekim damam, ko so mu pomagale takrat, ko se je šlo za za- devo pod kozolcem in se je takrat čutil tako nedolžnega, da ni poslal popravka ne »Slov. Domu« ne dru- gin listom, ki so njegove nočne iz- prehode natančno opisovali in ni to- žil dopisnika, da si je grozil. Gospod župnik v kratkem se vidimo zopet; takrat povemo marsikaj, kar vam gotovo ne bo všeč, če tudi celo ve- dro solz potočite. Kajti marsikdo ve, da so vaše solze le čista hinavščina, ki ste jih točili v gotovem kraju sa- mo zato, ker ste vedeli, da drugače ne bo šlo, na svidenje, g. župnik, pa ne pod kozolcem! Vaš Bavbav.

Stajersko.

Celje. (Nesreča.) Pri graditvi nove državne gimnazije, je padla tamkaj zaposlena Marija Skorenšak skozi odprtino dvigalnika v globoči-

no, ter se nevarno poškodovala. Kljub temu se je z velikim naporom dvignila in vlekla par korakov daleč nato pa zopet obležala. Šele delj ča- sa pozneje jo je našel nek zidarski pomočnik ter poklical še par drugih ljudi, ki so jo prenesli v bolnico. Dvomijo, da bi okrevala.

Celje. (Zopet ponarejen denar.) Zadnje čase se je zopet na vseh kra- jih in konci pojavilo zelo mnogo enokronačev. Denar je izvrstno po- narejen. Od pravega ga je ločiti le s tem, da ima nekoliko bolj modrika- sto barvo. Tudi se občuti veliko mastnejši.

Celje. (Otrok se zadušil.) Po- sestnika Kovača sin je dne 8. t. m. jedel meso. Košček se je fantu zale- tel, a ga niso bili več v stanu odstr- niti. Hiteli so po zdravnika. Ko je zdravnik došel je bil fant že mrtev in vsi poskusi brezuspešni.

Ormož. (Čuklada.) Naše ču- karke je očividno sram, ker ne pri- dejo nikamur naprej. Ljudje se jih vedno in povsod izogibajo, kot pe- klenšček križa. Tudi naš g. kaplan so si že dosti podplatov zbrusili pa nič ne pomaga. Ravno tako delajo naš g. oberčuk, ki jim pa tudi noče iti izpod rok. Nekateri tudi pravijo, da so močno v skrbeh, kako bodo odgovorili na poziv v »Dnevnu«. So na svetu res težke skrbi, če mora

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

Ustanovljena leta 1881.

v Ljubljani

Ustanovljena leta 1881.

: obrestne hranilne :

: vloge po čistih :

4 3/4 %

brez odbitka rentnega

: davka. :

Rezervni zaklad znaša nad 800.000 kron.

LISTEK

M. ZEVAKO:

Srce in meč.

Roman iz francoske zgodovine. (Dalje.)

»In zdaj, gospa evo vam druge- ga pergamenta. To je listina, s kate- ro se odpoveste zadovoljno svojemu zakonu...«

»Ne, ne! Oh, ne! Tega ne!« je viknila Ivana presunljivo. »Ubijte me, samo tega ne!...«

»Vem, kako resna reč je ločitev in kako težko je razdreti sklenjen zakon. Toda s kraljevo pomočjo...«

»Milost! Usmiljenje! Bodite pra- vični, svetlost!« je vzkliknila Ivana in padla na kolena.

»Dobra volja našega Svetega Očeta nam je zagotovljena... Tre- ba vam je samo podpisati...«

»Milost! Pustite mi mojega Franca — oh, pustite mi ga ljubiti!«

»Podpišite, gospa, in Sveti Oče dovoli ločitev...«

»Pa moja hči, svetlost! Hči Franceva! S tem ji uropate očeta! Ugrabite ji ime, ki je njeno po zaku- nu!...«

»Dovolj besedi, gospa. Čez par minut predložim kralju enega ali drugega teh dveh papirjev. Franca najde jutrišnji dan v Tanplu, ako ne pojde ta pergamen še z nocošnjim

kurirjem v Rim. Podpišite, pa je oteč; ako ne podpišite — vi sami ste ga pogubili!...«

Stisnil je pero v Ivano roko. »Milost! Milost!« je ihtela mu- čenica. »Ne, ne! Nikoli!...«

»Kralj! Kralj! Živel kralj!...« Kričanje je nastalo po častnem dvorišču. Fanfara je zadonela. Zasli- šali so se nagli koraki plemičev, ki so hiteli Henriku II. naproti. Vrta so se odprla na stečaj; nekdo je za- klical:

»Svetlost! Svetlost! Njegovo Veličanstvo je tu!...«

»Z Bogom, gospa!« je dejal Monmoransi počasi. »Razgrajite to odpoved. Kralju predložim ukaz za aretacijo mojega sina!«

»Nikarite! Podpišem!« je zahro- pla mučenica.

In podpisala je!... Nato pa se je zgrudila v znak iztežaje še v tem svojem padcu roke nad malo Luizo, kakor da jo hoče braniti...

Konetabel je planil nad perga- men, pograbil ga, skril ga v nedri in odšel s svojimi težkimi koraki poz- zdraviti Henrika II. — drobilec src, morilec mož in žena.

Burno so se razlegali radostni kliči na dvorišču:

»Živel kralj! Živel kralj! Živel konetabel!...«

X.

Dama v črni obleki.

Papež je razveljavil tajni zakon Franca Monmoranskega z Ivano

de Pjen. Zgodovinarji onega časa pi- šejo obširno o tej zadevi in pravijo, da ni šla brez velikih težkoč, ki jih je premagala le trmasta volja Hen- rika II.

Leta 1568. se je poročil Franc de Monmoransi, maršal papeških armad, z Diano francosko, kraljevo nezakonsko hčerjo. Dva tedna pred dnem, ki je bil določen za poroko, se je napotil k princesi.

»Madam,« ji je dejal, »ne vem, kakšna so vaša čuvstva napram meni. Oprostite mi brezobzirno od- kritost mojih besed: ne ljubim vas in vas ne bom ljubil nikoli...«

Princesa ga je poslušala sme- ljaje.

»Ženijo naju drugi,« je nadalje- val Franc. »S tem, da sprejemam vi- soko čast, postati vaš soprog, se po- koravam kralju in konetablu, ki ho- četa ta zakon vsled političnih razlo- gov; toda ko bo nadškoj blagoslav- ljal naju zvezo, moje srce ne bo na- vzelo pri cerimoniji... Vem, da vas žalim...«

»Nikakor ne, gospod maršal,« je rekla Diana živahno. »Le nadaljujte, prosim vas odkritosrečno...«

»Ako bi bilo moje srce svo- bodno,« je rekel Franc nato, »bi bilo vaše, zakaj vi ste najkрасnejša med krasoticami. Toda...«

»Vaše srce je vdano drugi?...«

»Ne, madam! Izrazil sem se na- pak: moje srce je mrtvo, nič več in

nič manj!... In če sem jaz sam še živ, ne morem zato: dovolj marljivo sem iskal smrti na bojiščih...«

Oči so mu potemnele. In z brid- kim usmevom je dodal:

»Zdi se, da ne mara zame... Evo vam torej, gospa princesa, res- nice v vsej njeni okrutnosti: naju za- kon more biti samo zveza najinih imen. Ako more nadomestiti manj- kajočo ljubezen najzvestejše in naj- gorečnejše prijateljstvo, bratovsko čuvstvo v slehernem trenutku in slepa vdanost vaši visoki osebi, po- tem vam ponujam ponižno to vdanost in to prijateljstvo... Madam, govo- ril sem vam z odkritostjo in pošte- njem, ki ga doslej še nihče ni mogel sumničiti: zdaj čakam vaše odlo- čitve...«

Diana je vstala.

Bila je velika, lepa ženska, ki ji ni manjkalo niti srca niti duha.

»Gospod maršal,« je dejala z rahlim glasom, »s strani vsakogar drugega bi me bila užalila tolikšna odkritosrečnost v takšnem trenutku: le vam, gospod, odpuščam vse... Ubogajva torej kraljevo željo, a ohrani- va si sleherni svoje srce. Saj tak- šen je vaš namen, kaj ne da?«

»Madam...« je zamrmral Franc in prebledel... nemara se je nadejal drugačnega odgovora.

»Bog z vami, gospod maršal. Spoštovala bom žalost vašega srca...«

In ko se je sklonil in poljubil princesi roko, je dodala z otožnim usmevom:

»Gospod Ambrož Paré trdi, da imam velik talent za zdravilstvo: kdo ve, ali se mi ne posreči, ozdra- viti vas?...«

Tako sta sklenila svoj dogovor. Po poroki se je vrgele Franc na vrat na nos v vrsto nevernih bojnih pohodov; toda, kakor je dejal, zdelo se je, da ga smrt ne mara.

Henrik ni videl več svojega sta- rejšega brata. Človek bi bil rekel, da se brata ogibljeta drug drugega. Ka- dar je bil eden na severu, se je voj- skoval drugi na jugu države.

In vendar, imel je priti dan svi- denja, in strašne drame so se pri- pravljale za tisti dan...

Zakaj obadva brata sta ljubila še vedno.

Ljubila sta isto žensko — ki je bila zdaj izginila, ne da bi jo bil mo- gel najti kateri izmed njiju kljub svo- jemu gorečemu iskanju.

Kako se je godilo tej ženski, to- liko obožavani? Ali ji je bila sreča milejša nego Francu in je našla za- vetje v naročju smrti? Ali je nehala trpeti — ali jo je privedel strašni križevpot njenega ženskega in mate- rinskega srca v hladno gomilo?

Ne! Ivana je živila!...

(Dalje.)

človek za svoj hrib kruhek se delati čuko in navsezadnje še požreli — to kar mu gre. Pošteno ljudje, zapomnite si tole: Bojmo se Boga — bojmo se vraga — najbolj pa se bojmo čuka!

St. Ili. (Vojake so se šli.) Na Maribor praznik dne 8. t. m. so se zbrali mariborski, šentiljski, lipniški in emureški »turnarji« in se igrali ves popoldne vojake. Pohodili so mnogo snega in pocestnega — blata, spili par škafov alkohola, potem se pa pogumno podali domu spat. Večer »turnarskega« »boja« — je kronal dični naš patentgerman, nadučitelj Sadu.

Maribor. (Spod zdravnikov v okr. bol. blagajno poravnani.) Po enoletnem sporu med mariborsko okr. bolnišnico blagajno in tukajšnjimi zdravniki, je konečno je dosežen med obema deloma sporazum in bojkot organiziranih mariborskih zdravnikov odpravljen. Zdravniki so se kontraktno vezali na triletno poslovanje v bolniški blagajni. Po poteku teh treh let nastopi enoletna odpoved; torej vsega skupaj štiri leta. Za Maribor in njegovo bližnjo okolico se ne izbere več le enega marveč četvero zdravnikov, med katerimi je eden tudi zobozdravnik. Bolniška blagajna odslej ne plačuje več honorarjev naravnost zdravnikom, marveč direktno organizaciji zdravnikov. Organizacija zdravnikov — lokalna — ima potem razdeljevati po gotovem ključu, zdravnikom honorarje. Bol. blagajna tudi ne sme voliti svojim zdravnikom druge, kot organizirane. Le v slučaju, da bi organiziranih ne bilo dovolj, sme poklicati tudi neorganizirane. Pogodbeno določeni štirje zdravniki so: dr. Chandras, dr. Friedrich, dr. Ipavici in zobozdravnik dr. Albinger.

Maribor. (V Bravjo je hotela.) Pred dnevi je šla žena skladiščarja, Marija Lešnik, s svojim možem, svojimi starši in z bratom na izprehod. Prišli so na novi dravski most, pa je hotela čez ograjo, a jo zadržal učitelj Schönherr.

Goriško.

Župančičev večer v Gorici. »Narodna Prosveta« v Gorici priredi v nedeljo 14. t. m. Župančičev večer s tem-le v zvezo: 1. Oton Župančič: Pesnitve. 2. Josip Mihal in Ciril Eržen svirata: A. Rubinstein II. in III. stavek iz sonate za klavir in violo. 3. Oton Župančič: Pesnitve. Po čitanju čajanka na galeriji dvorane in v prostorih Citalnice. Cene fotelji K 1, sedeži II. vrste 50 v, stolišča 10 v. Pričetek ob pol 9. Večer sev rši v Trgovskem domu. — Naš sloveči lirski Župančič poseti Gorico in čital bo svoje lepe pesnitve, kar obeta izreden užitek. Dobro pesnikovo ime je vzbudilo veliko zanimanje za to novo prireditve neumorno delavne »Narodne Prosvete«. Nekaj novega je tudi čajanka, ki naj pripomore k razširjanju družabnega življenja v Gorici.

Dr. Lončarijevo predavanje, določeno za soboto 13. t. m., odpade. Vršilo se bo kasneje.

Vsled tiskarskega gibanja morejo goriški listi le za silo izhajati. »Novi čas« je ustavljen in ne bo izhajal nekaj časa, »Soča« si je za silo pomagala s prihranjenim gradivom in bo tudi opešala. Upati je, da se vprašanje čim preje reši in da zavladajo še pred prazniki v tiskarnah normalne razmere.

Dnevni pregled.

Sinočnji »Slovenec« barabsko napada vse, ki ne trobi v njegov gnojni rog. Seveda si to upa, ker ga ščiti — Gostinčar, čigar ašesa ščiti parlament, kolikor je včeraj nagromadil v svojih predalih laži, bi porota čeli teden imela dovolj dela za obravnavo. Naj konstatiramo samo brezobrazno lumparijo, ki si jo je škofov »Slovenec« dovolil napraviti Mazzelletu, naprednemu kandidatu dojenjskih mest. Izpred sodišča je gospod Mazzelle, kljub vsem prizadevanjem klerikalnih imenitnikov, šel čist in oproščen. Vsa lumparija klerikalnih kolovodij je bila brezvpešna. Sodišče je samo ugotovilo, da g. Mazzelle ni zagrešil ničesar; in sedaj si upajo priti ljudje iz kojih srede že marsikdo sedi v ječi radi goljufij in poneverb in si upajo blati čiste značaje. Na to najnovejšo lumparijo bodo volilci dojenjskih mest odgovorili s tem, da bodo soglasno volili naprednega kandidata.

O klerikalnem kandidatu dr. Marolta, ki bi rad zastopal notranjska mesta, smo že govorili! Več o njem bomo izpregovorili jutri — pojutrišnjaj na naj povedo svoje mnenje. Ker pa slišimo, da bo danes dr. Lampe hvalil na Vrhniki dr. Marolta in da bo slavil njegovo lepo, pravo in čisto versko prepričanje, opozarjamo le na znani izrek vrhniškega klerikalnega

kandidata: »S...t se obljubi na svete Višarje« ali pa: »S...t se obljubi k sveti krvi«... »Dobro bi bilo, da bi tudi danes dr. Marolt dr. Lampe tu rekel. Ali pa bo morda tako rekel v torek — ali v sredo. Torej volilci pozor!

Z Ježice. Naš župnik Šimen se zelo trudi za volitve. To je čudno, da je tako vnet za naš blagor, ko se sicer tako malo za nas briga. Vedno vpije, kako naprednjaki kmeta zaničujejo itd., mi pa sami dobro čutimo, kako smo duhovnim gospodom samo takrat dobri, ko mu gre za denar. Pravi, da naprednjaki nimajo srca za kmeta, mi pa pravimo, če je duhovnikom res toliko do nas, bi bili že zdavnaj sami bero odpravili. Ob volitvah imajo duhovniki urne in zdravilne moči za agitacijo: pravijo da gre za vero; to je čudno: če je treba priti maševat, ko gre gotovo za vero — pa ne morejo iti peš. Tako se k nam vozi franciškan k deveti maši z izvoščekom, dasi ina župnik mašo itak plačano — mi pa moramo po hišah zbirati za stroške. O počenjanju učitelice, ki namesto župnika verouk uči, smo že poročali. Torej gospod Šimen, le doma napravite red. (Saj imate svoje Turke in razne grešnike. Sveti adventni čas je prav primeren za pokoro. Menda vendar niste zamenjali glasovnice s spovednim listkom. Grehi proti 7. in drugim božjim zapovedim se menda vendar ne odpušča — z volitvami. Torej vse kar je prav.

Obsojen klerikalni agitator. V petek je bil obsojen kler. agitator Ambrožič iz Gorenje vasi pri Logatcu od politične oblasti na 300 K globe ali 1 mesec zapora, ker je prodal brez dovoljenja razne petljote. Res lepa sodrga se zbira v klerikalnih vrstah.

Afera Wastian. Državno in deželnozborski poslanec, predsednik »Südmarke« in podžupan marib. H. Wastian je poslal graškim listom minoli teden sledečo izjavo: »V zadnjem času so se raznašale o meni razne žaljive vesti, med drugim tudi to, da je vsled ovadbe neke graške knjigarne uvelodano graško državno pravdnilstvo zoper mene kazensko postopanje zaradi atavine knjig. Ker sem obolel, žalibog nisem bil takoj v položaju, da bi bil zamogel temeljito posledovati obdolžitve, ki je kot tako nevzdržljiva. V poštev pride tudi dejstvo, da o tej ovadbi oficijelno sploh nisem bil obveščen in sem se le izvedel posameznosti, ko je državna oblast brez nadaljnjih korakov to preiskavo ustavila. Samo ob sebi umevno, nisem se nikdar prikrival, da sem kot mnogoletni odjemalec jemal opetovano knjige iz knjigarne seboj na vpogled in jih obdržal v najboljsem prepričanju, da se vknjižujejo na moj račun, kakor je pač v knjižotrštvu pri znanih odjemalcih to vedno v navadi. Ta sam na sebi malenkostni povod je bil predmet ovadbe, in ker je bil senzacijselnim ljudem premajhen, so sedaj širili vesti z vsebino, češ, da sem posegel v lastnino Südmarke, da celo v navednem oziru sem se baje — pregrešil na otrocih. Ker se mi dosedaj ni posrečilo le enega raznašalca teh nesramnih vestí, se zatekam v javnost in izjavljam, da bom tiral vsakogar, ki se na ta ali na kak drug način dotakne, ali se je dotaknil moje časti, v zagovor pred sodnijo. — Maribor, dne 5. decembra 1913. — Henrik Wastian. — K tej izjavi donasa zadnja graška »Montagszeitung« par opazk, ki zadostno onaačujejo mnenje graških krogov meščanstva, ki zahtevajo od Wastiana odločno, da naproti protu onemu, ki je celo zadevo vrgel v svet, tožbo radi žaljenja časti. Citirani list pa očita Wastinovi izjavi tudi veliko napako, ki jo je zakrivil s tem, da se obrača proti onim, ki ga dolže, da je posegel v lastnino »Südmarke« in imel razmerja z otroci. Tozadevna tendenca vsebine članka imenovanega lista je, da je Wastian naslednje — sam opozoril javnost, ki o poslednjih govoricah ni vedela doslej, do vpslane izjave, ničesar o tem. Pot Wastianove rehabilitacije na časti, gre po teh izjavanjih le — skozi sodno dvorano. — To je moralni pritisk na Wastiana, kojemu se pač ne bo mogel izogniti. Cela zadeva bo prišla pred sodišče in pokazala, kaj je bil povod nastanka teh govoric. List tudi pripominja, da se za obdolžitve, kot so one knjigarne »Leuschner in Lubensky«, mora človek (takoj) brgati, pa magari, da je smrtno bolan.

Napad. Ko je šel preteklo nedeljo dopoldne mizarski pomočnik Jakob Skvarča iz Zbilj pri Medvodah v Smednik k maši, sta ga med potjo napadla dva fanta, ga vrgla na tla in ga s pestmi in nogami tako pretepla, da je zadobil Skvarča več znatnih poškodb.

Tatvina. V odsotnosti domačih ljudi se je splazil pred kratkim neznan storilec v hišo posestnika Antona Klinarja iz Planine pri Jesenicah na Goreniskem, preiskal je vse omare in je ukradel popolno možko

obleko, sedemnajst kron, ki so se nahajale v suknjinem žepu, dva ličeca kruha in več drugih reševin.

Hlapec zgorel. Dne 9. t. m. je izbruhnil na doslej še nepojasnjen način ogenj pri posestniku I. Malemu v Novi vasi n. Popelko. Ogenj je vpepelil celo domačijo. Poleg tega si je izvolil za žrtev tudi 16 letnega hlapca, ki je v ognju zgorel. Posestnik ni bil zavarovan in trpi sedaj veliko škodo.

Raz streho je padel. 17letni klerikarski pomočnik Jože Toplak iz Senožec je padel te dni raz streho v višini osmih metrov na tla. Toplak se je k sreči le lahko poškodoval na desni nogi.

Zastoj je jedel in pil. Pred devetimi dnevi je prišel v gostilno Janca Franetiča iz Sinadola neki tuj mož, ki si je naročil jedi in pijače. Ko je napravil računa že za tri kroge, je odšel in je pustil v gostilni suknjo in klobuk, ne da bi plačal, kar je zapravil na jedi in pijači. Možakar je nato pobegnil proti Dolenji vasi. Tam je tujec pripovedoval neki posestnici, da so ga v bližini Sinadola napadli razbojniki, da so ga oropali in da je na begu izgubil klobuk in suknjo. Posestnici se je oropani ubožec smilil in podarila mu je suknjo in klobuk. »Ubožec« je nato odšel v smeri proti Razdrtemu. Storilec je najbrže identičen z 33letnim dninarjem Andrejem Florjančičem iz Grahovega v tolninskem okraju. Florjančič je bil že večkrat zaradi podobnih goljufij kaznovan.

Tržič.

Tržič je prijazen trg v podnožju Karavank ob cesti na Ljubelj. Bil je od nekdaj važen kraj, ki je posebno v viharjih bojnih časih odločal med nasprotniki. Dolgo so si ga prisvajali Nemci, ki so skušali obvladati Slovence. V zadnjih časih so Slovenci zmagali nad Nemci. Med tem pa je prišla S. L. S., ki ga hoče imeti za se in mu dati klerikalno nemški značaj in temu primeren grb.

Nesreča v Vremskem-Britofu. Od ure do ure čakajo ljudje poročil iz Vremškega-Britofa — poročila pa so vedno enaka: rešilna akcija se nadaljuje. Včerajšnja poročila niso prinesla nič novega, razven, da je ves trud brezuspešen, kajti voda je znova zalila jama in stoji 10 m visoko. Nesrečnih 12 rudarjev, ki so že od pondeljka zaliti v jami, ne bodo več živili rešili, kljub temu, da so prišli na pomoč s sesalkami iz Trsta in Idrije. Premogokop v Vremskem-Britofu je bil doslej malo znan. Kopali so tu premog za francoskih časov, potem so delo opustili in rove je zalila voda. Enaka nesreča se je baje zgodila leta 1858. Zadnje čase je skušala družba »Adria« premogokop urediti. Iskala je ravnokar novih delavcev. Premogokop pa leži neugodno, ker teče voda preko njega. Kraški svet je sploh poln dupelj, v tem je tudi vzrok nesreče. V rovu je okoli 1500 m³ vode, sesalka dviga 1000 m na minuto. Toda voda se z njo nataka. Steno ob kraju še vedno vrtajo, da bi prišli do ponesrečencev. Seveda ne more biti v par dneh prekopana. Ubože žene in otroci ponesrečencev obupno gledajo na to delo. Dobri ljudje so se zavzeli zanje in jih skušajo utolažiti. Položaj je obupen. Ta nesreča je ena največjih te vrste, kar jih je bilo pri nas.

Poneverba. Te dni je poneveril svojemu gospodarju 30 letni komptarist Teresz iz Bohumina v Slezi 2000 kron in je pobegnil. Njegovo defraudacijo so takoj opazili in celo zadevo naznanili orožništvu, ki je šlo za defraudantom po sledi do Moravske Ostrave. Tam se je zvedelo, da je Teresz popilval in razsipal denar v neki obiskrni tamošnji gostilni in da se je pijan odpeljal v Prago. Sedaj zasleduje defraudanta praška policija.

Grozna usoda brata in sestre. V Postupicah na Češkem je pretekli teden zblaznela deklica Marija Jirovškova. Ta nesreča jo je zadela od žalosti vsled nesrečne ljubezni. Preteklo soboto so jo morali odpeljati v blaznico. Jirovškova je stanovala skupaj s svojim neoženjenim

bratom Antonom, katerega je sestrina nesreča tako razžalostila, da ga je zadela ista usoda, kakor njegovo sestro — dne 8. t. m. torej čez dva dni nato so ga peljali za sestro v žalostne sobe zavoda za slaboumne. Jirovškova nista imela več starišev in tako ostane njuna hišica osamljena.

Nesrečna ljubezen. Preteklo soboto zjutraj so našli blizu kemične tovarne pri Kolinu na železniški progi raztrgano truplo neznanega dekleta. S posebnim strojem so jo odpeljali v Kolín. Drugi dan nato, v nedeljo, se je dognalo, da je deklica 18letna Sikstova iz Ovčar, ki je bila nesrečno zaljubljena v I. Formanka, ki je bil tudi osemnajst let star. Formanka je orožništvo aretiralo. Nahaja se v preiskovalnem zaporu.

Ljubljana.

— Vič. Bogaboječje življenje viških svetnikov in svetnic. Pri minolih volitvah je prišel župnik v precejšnjo zadrego: ni imel nobenega agitacijskega sredstva proti neklerikalnim volilecem. Zato si je pomagal za lažni. Brezverci ste... pridige te vsebine so se vršile dan za dnem. Ne žive pošteno... kakor zapovedujejo božje in cerkvene postave. Nič se ni menil župnik, da je bilo pri njegovih pridigah dve tretjini neklerikalnih poslušalcev. Kdor ni prinesel glasovnice v farovž je bil brezverec, pa naj bo vsak dan pri mašah. Kdor pa je agitiral za farovž, tega so postavili gospod župnik za vzgled. Za vzgled katoliškega moža boji Vičanom sin, ki je pustil svojo mater zmurzniti za sosedovim plotom; za vzgled Vičanom bodi rodbina odličnega klerikalec, kjer se nikdar ne moli, ne pre jedjo ne po jedi in kjer gospodične učiteljice ob času posebnega razpoloženja polivajo svojo mater z vodo. Za vzgled Vičanom bodi Janez Solnce, ki si je pred kratkim časom zaželel, da bi imeli na Viču takega župana, kot ga imajo v Mostah. Zapeljivanje žen je toraj postala lastnost, ki naj diči župana. Med viške blažene može je postavil župnik tudi Franca Gorjupa, katerega obdaja taka glorijska »svetost«, da jo moramo za enkrat še prikriti javnosti, ker ne maramo uničiti eksistence. Svetnik vseh svetnikov pa je »čednostni« Štupar, katerega »čednosti diše do neba«, posebno, kadar išče v gostilni fotografja za dele — O svetosti! Se polno svetnikov živi v katakombah, viških. Ni čudno: kdor se hoče na Viču vsak dan trikrat zastoj najesti v farovžu, je takoj prištej med svetnike. Teodor se je pohvalil pretekli teden: za eno kilo soli pridobim klerikalca. Mi pristavljamo: za en kozarec vina pa pet Svetlinov. Vsa čast takemu prepričanju! Na imenovanih lastnostih temelji po župnikovih nazorih — vera; ker pa se s temi lastnostmi odlikujejo samo klerikalci, se prav nič ne čudimo, da naš župnik zmerja z brezverci! Sramota za katoliškega župnika, da mu je klerikalna glasovnica merilo za življenje po Kristusovi postavi. Lahko krađeš in prešeš, stiješ, samo, da si izročil glasovnico duhovniku pa si zrel za nebesa. Ljudje, kateri so že od sodišča trikrat štemplani, so danes na Viču — jedro sv. vere. Vi, gospod župnik, ste že marsikomu izrovali vero iz srca; marsikdo je že spoznal, da se iz vere le norčujete in da vam je pravo krščansko življenje deveta briga. Ljudem, o katerih ne veste najmanjše slabosti, skušate vzeti dobro ime; bodite pa brez skrbi: kdor živi pošteno, zoper tega se lahko vzdigne cel pekel »Katoliške tiskarne«, na viški prižnici se lahko razbija leto in dan — temu dobrega imena ne bodejte ukradli. Nasprotno pa vsa vaša hvala ne bo prav nič pomagala razumim Lorenškom, pa jih makari postavite na veliki oltar cerkve sv. Antona, ker oni so že davno štemplani. Večna sramota možu, ki vsak dan mašo bere, pa krađe čast poštenim ljudem!

Davkoplačevalcem. C. kr. davčna administracija v Ljubljani opozarja: V zadnjem času se množe slučaj, da nakazujejo stranke v mestu Ljubljani plačila raznih davkov nepravilno davčni administraciji namesto davčnemu uradu za mesto Ljubljana. Občinstvo se opozarja, da se plačujejo davki, kakor je že razvidno iz plačilnih nalogov, edino pri davčnemu uradu za mesto Ljubljana, ne pa pri davčni administraciji.

O konsumnih društvih. Dobili smo daljši dopis kot odgovor na notico odlogodku o »Kons. društvu za Ljubljano in okolico« v Bohoričevi ulici. Iz dopisa se vidi razmere v konsumnih društvih. Za sedaj odložimo. Ob priliki priobčimo.

Zelena jama. Nekaj zanimivega se je pač prigodilo pri zadnjih volitvah v Mostah. Bilo je več kandidatov za kmečko kurijo in namreč so bili ti-le: Kalan Gašper, Oražem Jože in neki Dimnik; vsak je dobil

po en glas. Treba bode ožje volitve med temi novimi kandidati. Zelena jama se že pripravlja in bode nastopila za Kalanovega Gašperja. Pravijo, da bode boljši, kakor vsi štirje občinski odborniki v Zeleni jami. Kalanovega Gašperja so zadnji čas tudi obiskali zelo veliki dostojanstveniki iz Most med temi tudi Jože Oražem. Šlo se mu je za glasovnico.

Poziv naprednim Moščanom! Ker so klerikalci pri zadnjih volitvah dne 9. decembra porabljali vsa nedopustna sredstva in so pri tem vlovili tudi nekaj naprednjakov s tem, da so jih z obljubami ali s pretinjo prisilili, da so volili klerikalno. Pritiskali so štambilo proti volji volilca in mu celo grozili, da ga gospodarsko uničijo. Prosimo vse tiste, katerim se je godila krivica od strani klerikalnih agitatorjev, da to naznanijo! Naprednemu gospodarskemu društvu oziroma tajniku Vidmar Matiji, Zelena jama št. 112, da se stvar izroči na pristojno mesto. Dalje naj naznanijo imena vsi tisti, kateri so bili v imeniku in niso dobili ne za 1. december in ne za 9. dec. legitimacije, da se dožene, kdo da je te legitimacije obdržal, da niso bile dostavljene oziroma izročene upravičencem. Dalje vsi oni, katerim so bile vložene reklamacije konfiscirane s tem, da se je njim izvrševanje volil. pravice odtegnila.

Naprednjaki vodmatskega okraja se prosijo, da se oglašijo predno gredo, dne 16. t. m. na volišče v agitacijskem lokalno narodno napredne stranke v gostilni pri Zupančiču, da s tem olajšajo agitacijo ter da se jim pregleda glasovnice glede kandidatov.

Johanca v ječi. Kakor se sliši se Johanca v ječi prav dobro počuti. Zaprta je skupaj z neko žensko osebo. Da ji ni preveč dolgčas, se zabava s predenjem. Pravijo, da prav dobro izgleda. Menda ve, kako se ljudje baje priznavali, koliko denarja so ji skupaj znesli. Doslej je baje priglasihih le 160 kron, dočim je znano, da ji je Česnovarica sama dala več in da ji je neki bogataš v Višnji Gori dal 300 kron.

Velika nesreča se zdi marsikomu, če dobi slabo kavo, ki je ne more piti. Gotovo je pa že vsem znano, da napravi dobro kavo Kolinska kavna prines, ki ji da izvrsten okus, prijeten vonj in lepo barvo. Zahtevajte torej povsod izborno Kolinsko kavno prines, ki ima tudi to prednost, da je izvirno domače blago, edino te vrste sploh. Vsaka slovenska gospodinja naj rabi samo Kolinsko kavno prines!

Aretacija. Pretekli četrtek je policija aretirala v nekem tukajšnjem hotelu nekega brezposelnega, 20letno hišno iz Bavarskega, ker je naznanila nepravdo ime. Prej je bila v Belaku, kjer je ostala dolžna na stanovanju čez 30 kron na kar je prišla dne 23. p. m. v Ljubljano. Policija je hišno izročila tukajšnjemu okrajnemu sodišču.

V mestni klavnici se je od 23. novembra do 30. novembra 1913 zaklalo: 76 volov, 3 bikov, 11 krav, 331 prašičev, 161 telet, 24 kostrunov 21 kozličev. Vpeljanega mesa je bilo 639 kg. Zaklane živine se je vpeljalo: 4 prašičev, 10 telet. Opozorja: 2 goved z mal. zobom.

Slov. pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« naznanja, da priredi dne 31. t. m. v Mestnem domu svoj običajni Silvestrov večer.

Lepi božični prazniki se zopet bližajo in z njim tudi za marsikatero velika skrb, kakšno darilo naj položijo pod božično drevo. Te skrbi se pa lahko takoj odstrani ako si ogleda izložbo tukajšnje podružnice tvrdke Singer Ko., delniške družbe šivalnih strojev, Sv. Petra cesta št. 4 in se v tem prepriča kako lepo in obilno tudi koristno darilo je izvirni »Singer« šivalni stroj.

Mlada deklica, katere v izložbenem oknu šiva, predvaja na najrazločnejši način vsakovrstne stvar, katere se na razred »66« šivalnem stroju lahko izdelujejo. Šivanje in krpanje ji gre ravno tako hitro iz pod rok, kakor umetno vezenje in ta tri dela vzbujajo pri skrbni gospodinjici pač največje zanimanje. Ta praktična dela se vsak z lahkoto priuči in postreže tvrdka Singer Ko. svojim odjemalcem v tem oziru kar najbolje. Pri nakupu šivalnega stroja podari se kakor že omenjeno ne samo koristno, toda tudi lepo darilo, posebno če se luksurozna oprema salonskega kabinetnega šivalnega stroja (glej drugo izložbeno okno) v poštov vzame, ker takšen stroj je potem tudi kras vsakega stanovanja.

Umrli so v Ljubljani: Fran Jerančič, posestnikov sin, 6 let in pol. — Ferdinand Hribar, bivši čevljar, 36 let. — Marija Hubinger, so-proga vpok. žel. višjega oficijala, 82 let. — Marija Košnik, delavka-hiral-ka, 79 let. — Ivan Potokar, sin mestnega tržnega, nadstojnika, 2 leti. — Franc Pogačar, rejnec, 9 dni

Kriminalna drama „Kriv“ 5 delov Predstave 2 uri, ob 3, 5, 7 in 9. Francoska veseloigra Mesečniki 2 del. 10 v. zvišane cene. Šolski mlad. prepo- vedano. 6 dni od danes 13. do četrtega 18.

velik smešni uspeh.

— »Kriv«, kriminalni roman Ri- charda Vossa imel je včeraj v ki- nematografu »Ideal« najlepši uspeh. Dejanje je tako tragično, da ni bilo obiskovalca, ki ne bi imel solznih oči. — Kako je postal kriv človek, ki bi živel mirno s svojo družino če ga ne bi napravili slučajni usode za ubijalca. In to šele potem, ko je že pretrpel kazen 20 let po nedolžnem. Za brezvestnega. Njegov sloves iz ječe, njegova vrnitev k družini, po- govor s sinom, katerega zadrži pred ubojstvom, veselje nad tem, da je na svetu še nekaj vreden in slednji konec: kriv! kriv! kriv! To so tren- totki, ki pretresejo človeško srce. Koncem tega krasnega sporeda na- smejemo se do dobra pri veseloigri »mesečniki«, ki je fina in dovtip- na. Ta prekrasni spored ponavlja se do četrtega vsaki dan ob 3., 5., 7. in 9.

Tajnost najnovejšega umora v Kolinu.

Trije umori.

Letošnje leto so že trije umori razburili prebivalstvo češkega me- sta Kolina. Najprej je bila umorjena prostitutka Novakova in vržena v Labo. Zločinec je zbežal v Ameriko. Nato je bilo najdeno v Labi truplo M. Pavlikove, mlade dekleta, v katero afera je zapleten tudi kolinski kate- het. In 8. t. m. zjutraj so našli na pro- gi državne železnice pri kemični to- varni v Kolinu popolnoma raztrgano žensko, tako, da je ni bilo poznati. Ker je pa imela v žepu listič z glaše- valnega urada kolinskega, so dognali, da je nesrečnica Marija Vinduškova iz Kolinske okolice.

Tretja žrtev.

Marija Vinduškova je bila 18 let stara dekle in je do 1. novembra slu- žila pri nekem tovarniku v Kolinu. 1. novembra je pa odšla iz službe in svoji gospodinjji je rekla, da gre na magistrat po delavsko knjižico. Od te dobe je pa zginila. Stariši so naz- nanili to zadevo orožništvo, ki je pri- dno brez uspeha iskalo.

M. Voduškova je bila močno razvito dekle, lepa in cvetoča — le nekoliko slabega razuma je bila.

V sredi novembra so njeni stari- ši dobili iz Iglave dopisnico, na ka- teri se jim naznanja, da je bila hčer zavlečena od nekega praškega apaša v Prago. Jasno je bilo, da je imelo to pismo namen obrniti pozornost oro- žništva v drugo smer.

Naenkrat sled.

Vse iskanje je bilo zaman in do 8. decembra se sploh ni vedelo, kje je Voduškova. Ta dan je bila pa naj- dena mrtva in smrti njene si ni mo- gel nihče razlagati. Pri raztelesenju se je dognalo, da že dalj časa ni ni- česar jedla. In še nekaj je bilo skriv- nostnega: Voduškova je odšla iz službe cvetoča in polnega zdravja — sedaj pa je bila popolnoma prepada- la.

Isti dan je bil pa v Pragi aretiran 20letni kovaški pomočnik Jan Ge- schmacker iz Kolinske okolice. Čefi dan se je potepal okoli policijske stražnice, naposled se je pa priglasi- l in izjavil, da naj ga zaprejo, češ, da je on umoril neko deklico v Kolinu.

Strašna izpoved. Zverine v človeški podobi.

Iz izpoved Geschmackerja izhaja da je bila Voduškova speljana od zakonske dvojice Smolnikov, zaprta v Smolnikov dom in tam držana celih pet tednov. Niso je pustili na prosto, temveč noč in dan je morala biti v temni sobi, kamor sta Smolnikova vo- dila razbrzdane mladeniče, ki so od noči do noči spolno izrabljali ubogo žrtev, ki je bila s pretepanjem uri- čena do omedlevice, dokler se ni omagala podala. Izrabljali so jo tako zverinsko, da je bila že blizu smrti. Ker sta se pa zakonska in vsa njho- va družba bala, da bi prišel zločin na dan, so sklenili, da

žrtev ubijejo.

In res so jo 7. dec. zvečer ubili s polenom, jo zavili v plahto ter jo s čolnom prepevali — živo — ali mrt- vo, to se ne ve — na železniško pro- go, kjer so jo 8. dec. našli popolnoma raznesarjeno.

Na podlagi Geschmackerja bilo v Kolinu aretiranih 11 razbrzdancev, ki so vsi na zelo slabem glasu. Za- konska dvojica Smolik je stala pred kratkim pred poroto radi požiga, ki je bil povzročen zato, da je na podu zgorel tast, katerega sta preje izgna- la iz hiše. Ker ni bilo dokazov, ju je porota oprostila.

Tudi sedaj vsi taje, toda upati je, da se sedaj dokaže.

Najnovejša tele- fonska in brzojavna poročila.

PAŠIĆ UTRUJEN.

Belgrad, 13. decembra. (Izvir- no brzojavno poročilo »Dnevu«.) »Politika«, ki je navadno dobro in- formirana, pravi, da odstopi minist- ski predsednik Pašić, ki se čuti utrujen radi preogromnega dela, iz- vršenega v tekočem in preteklem letu, takoj, ko skupština sprejme proračun za prihodnje leto, in zakon o invalidih.

Pašić odide potem najbrže za poslanika v Pariz, sedanjí tamošnji poslanik dr. Milenko Vesnić bi pre- vzela portfelj zunanjega ministrstva, predsednik ministrstva bi pa postal sedanji minister notranjih zadev Stojan Protić.

Po tej spremembi, ki se izvrši najbrže v januarju, bi bila razpušče- na narodna skupština in bi se takoj razpisale nove volitve tako, da bi se v mesecu marcu mogla sestati že nova skupština.

DEMOBILIZACIJA V SRBIJI.

Belgrad, 13. decembra. (Izvir- no brzojavno poročilo »Dnevu«.) Uradni list »Srpske Novine« je pri- občil kraljev dekret, po katerem se ima takoj izvršiti demobilizacija onih čet, ki so bile stavljene v mobilno stanje povodom arnautskega vpada, t. j. cele moravske divizije prvega poziva s prvim in drugim čezštevil- nim polkom, drinske divizije prvega poziva s tretjim čezštevilnim pol- kom, kakor tudi gorske topinčadske divizije drugega poziva.

NOVI SRBSKI KONZULATI.

Belgrad, 13. decembra. (Izvir- no brzojavno poročilo »Dnevu«.) V proračunu ministrstva zunanjih del za prihodnje leto so predvideni tudi izdatki za generalne konzule na Du- naju, v Berlinu, Bukarešti in Cari- gradu in za konzule v Valoni, Vo- deni, Trstu in Pragi.

SRBIJA IN BOLGARSKA.

Belgrad, 13. decembra. (Izvir- no brzojavno poročilo »Dnevu«.) Tukajšnja javnost je sprejela z naj- večjim zanimanjem članek v »Miru« organu bivšega bolgarskega mi- nistrskega predsednika Gešova o novi zvezi med Srbijo in Bolgarsko. Z za- nimanjem v toliko, ker je članek sam po sebi, posebno pa zato, ker je iz- šel v času najhujšega volilnega boja na Bolgarskem, značilen za razpo- loženje bolgarskega ljudstva, ki ve, da Srbija ni zakrivila vojne med za- veznikoma in da so interesi Bolgar- ske najbolje zavarovani v zvezi s Srbijo.

Drugega učinka pa članek v »Mi- ru« tukaj ni imel, ker v Srbiji ni treznega človeka, ki bi odobral kakor zvezo proti Grčiji in »Mir« ho- če rad, no to, da bi se Srbija in Bol- garska zvezale proti Grčiji. Na Bol- garskem so mogli misliti na tako zvezo pred novo vojno in Srbija bi se gotovo postavila na stran Bolgar- ske proti pretiranim pretenzijam Grkov, ko je pa Bolgarska narav- nost pognala Srbijo v zvezo z Gr- čijo, hoče ostati Srbija tej zvezi zve- sta in nasproti Grčiji kot zaveznici lojalna toliko časa, dokler bo tudi ta nasproti njej lojalna.

Nova zveza med Srbijo in Bol- garsko je mogoča, v Srbiji tej misli nihče ni nasproten, ampak ta zveza bi morala nastati na drugi podlagi, kot jo predlaga organ, bivšega bol- garskega ministrskega predsednika Gešova. Sicer je pa sedaj še veliko prezgodaj govoriti o temu, ker je spomni na Bregalnico še veliko pre- svež.

Odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in tisk »Učiteljske Tiskarne«.

Mali oglasi.

Mizarskega vajenca sprejme ta- koj tvrdka Zorman & Škafar, mizar- stvo z motornim obratom. Rimska cesta 16., Ljubljana, Prečna ulica šte. 4. 1183-x

Dlevarica za popravila mufov in Zagarjevih kap, Ljubljana, Stari trg. 1238-2

Dve breje kože, ena švicarske pasme in ena polovičarska se prod- sta. Stranska pot šte. 17. 1233-2

Mirna stranka išče manjše stan- novanje za takoj. Ponudbe na »Prvo anončno pisarno«. 1236-1

Spretna šivilja za samostojno delo se sprejme takoj. Kje pove »Pr- va anončna pisarna«. 1235-3

Učenec

iz boljše rodbine, zdrav in s primerno šolsko izobrazbo, ki ima veselje do trgovine, se sprejme v drogeriji Anton Kanc, Židovska ulica šte. 1.

„JADRAN“, društvena go- stilna št. 10. — Točilo se pristna istrska in vipavska vina ter sveže pivo. Izborna kuhinja vedno na razpolago.

Za obilen obisk se priporoča vo- ditelj Valentin Pirih.

Kdor hoče imeti res za- nesljivo in trpežno uro, fino izdelane verižice, prsta ne t. d. naj ne preze- tvrdke

Ivan Ravnihar, urar

Ljubljana, sv. Petra c. 4.

3

zlati nauki

za zdravje želodca!

Kdor s „FLORIAN-om“ se krepi, Zmeraj dober tek ima!

Če želodec godrnja, pij „FLORIAN-a“, pa neha!

Ni otožen, ni bolan, Ta, ki žviha

KUC

zdravniško priporočeno kri tvoreče vino daje moč in zdravje. Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po poštnem povzetju K 450. Edina zaloga

Br. Novaković,

veletrgovina vina, Vermoutha, Mar- sale, Malage, Konjaka, žganja itd.

Ljubljana.

Čevljarški pomočnik

se sprejme takoj pri Josipu Pokoru, Martinova cesta šte. 5.

Martin Kralj

čevljar in izdelovatelj gornjih delov v Ljubljani, Wolfova ulica 12. Priporoča se slavnemu občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela, katera izvršuje hitro, točno in solidno.

Otvoritev mesnice!

Castitemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem z današnjim dnem v nekaj Privškovi hiši, Prisojna ulica šte. 3 otvoril novo mesnico, kjer bo- dem prodajal goveje, telečje in prešičevo meso najboljše vrste po najnižjih cenah.

Mesnica je popolnoma nova ter odgovarja vsem veterinarim in higi- jeničnim predpisom!

V Ljubljani, dne 10. decembra 1913.

JOSIP KOPRIVEC, mesarski mojster.

Radi pozne sezije prodajam vse v moji zalogi se nahajajoče blago, kakor

klobuke, čepice, potrebščine

za modistinje

po znižani ceni

MINKA HORVAT, modistinja,

Ljubljana, Stari trg šte. 21.

Koder Slovenci prebivajo, pov- sod je razširjen

„Slov. Ilustrovani Tednik“.

Vsakdo ga rad čita.

Naročite si ga in pridobivajte mu novih naročnikov!

Mosto drugega naznanila

Potrži globoke žalosti naznanjamo vsem sorod- nikom in znancem, da je naš preljubi, nepozabni sinu

Dušan

dijak I. državne gimnazije, danes ob pol 11. uri do- poldne, 10 let star, nenadoma izdihnil blago dušo.

Pogreb bo v ponedeljek ob 3. uri popoldne iz deželne bolnice.

V LJUBLJANI, dne 13. decembra 1913.

Josip in Pavla Hauptman

stariši,

Zora

sestrica.

Nizke tovarniške cene.

**Lastne tovarne ur
Glashütte, Geneve,
Bienne v Švici.**

Telephon 132.